

*Děvčata a chlapci,
posílám Vám nové učivo, pojednávající o kultuře raného středověku, které souhrnně říkáme **románská kultura** (napodobuje kulturu starého Říma). Kromě toho vzniká v Evropě od 6. do 12. století dalších několik významných kultur. Na celou věc se podíváme až společně ve škole, kam nastoupíte 7. 12. Do té doby se už nebudeme vídat on-line, protože by mi to rozvrhově nevycházelo. Budu Vám vždy v úterý a ve čtvrtek zasílat materiály k učivu a společně pak vše probereme ve škole. **Tento materiál je na dvě vyučovací hodiny**, takže Vám to ve čtvrtek pouze připomenu.*

Zdraví Vás Pavel Antoš

Stručný popis učiva: učebnice stra. 77-82

Románská kultura (učivo na dvě vyučovací hodiny)

6. – 12. století: vznik kultur v Evropě: **kultura románská – západní, střední Evropa, kultura byzantská – východní Evropa, Malá Asie, ruská kultura – Ukrajina, Rusko, islámská kultura – jih Španělska, Portugalsko, severní Afrika**

Uč. str. 77-79 – ukázky

Písemnictví, malířství, sochařství, architektura a hudbou šířená vzdělanost v **západní a střední Evropě** v letech 900 – 1200 se souhrnně nazývá **románská kultura**.

Její označení napovídá, že se snažila napodobovat kulturu starověké římské říše (Romanu = římský).

Kulturu rozšiřovali především kněží a mniši v kláštorech – to jediní uměli číst a psát. Školy se zřizovali při biskupstvích a v kláštorech. Vyučovalo se a psalo se latinsky. Knihy se šířily opisováním, každá z nich byla velice drahá. Obsahem knih byly náboženské příběhy – **příběhy ze života svatých – legendy o Konstantinovi a Metodějovi, o knížeti Václavovi a jeho babičce Ludmile**. V západní Evropě legendy o císaři **Karlu Velikém**.

Letopisy, anály – zápisy o přírodních pohromách, válkách a dalších událostech.

Kroniky: zaznamenávaly události tak, jak po sobě následovaly. Popisovaly dějiny jednotlivých zemí a panovnických rodů.

Kronika česká – latinsky psaná kronika 1100 – pražský kněz Kosmas.

Kronika Franků – napsal Řehoř z kláštera v Tours.

Kronika Anglosasů – Napsal Beda Ctihodný.

Pověst dávných let – 1100 kyjevský mnich Nestor.

Hrdinské zpěvy – Píseň o Rollandovi – Francie, **Píseň o Cidovi** – Španělsko – boje proti Arabům.

V kláštorech se skládala hudba a latinské písně – náboženský obsah. Nejstarší česká píseň **Hospodine pomiluj ny (Bože, slituj se nad námi)**.

V kláštorech působili malíři – zdobily knihy drobnými obrázky – **miniatury**, tvořili nástěnné fresky na zdech kostelů – rotunda ve Znojmě – čeští Přemyslovci.

Románské stavby měly silné zdi, hlavním znakem byl půlkruhový oblouk, jímž byla zaklenuta okna a vstupy. Velké kostely měly obdélníkový půdorys a tři lodě – kostel sv. Jiří na Hradčanech

Rotundy – vzor východoevropského stavitelství – malé kruhové kostelíky – **na Řípu, ve Znojmě**

1172 - první kamenný **Juditin most** přes Vltavu, který neměl ve střední Evropě obdobu.

Zápis do sešitů:

Románská kultura

Románská kultura napodobovala kulturu římskou.

Vzdělání: pouze kněží, mniši v kláštorech, školy v kláštorech a biskupstvích. Obecný lid ani feudálové neuměli číst ani psát.

Literatura – latinsky opisované knihy – náboženské náměty.

Legendy – o Konstantinovi a Metod., o sv. Václavovi

Letopisy – zápisy o přírodních pohromách, válkách.

Kroniky – zaznamenávaly události tak, jak šly v čase – Kosmova kronika z roku 1100.

Hudba – náboženský obsah (Hospodine pomiluj ny).

Malířství – fresky – rotunda ve Znojmě.

Stavitelství – kostely, kláštery, paláce – silné zdi – půlkruhový oblouk, baziliky – sv. Jiří na Hradě, rotundy – Říp, Znojmo.